

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

FELSEFE GRUBU

**17/05/2020 TARİHLİ EBA TV LİSE
YAYININDA ÇÖZÜLEN SORULAR**

1-Platon'a göre içinde yaşadığımız nesneler evreni gelip geçici evrendir. Asıl olan evren içinde yaşadığımız evrenin de dayanağı olan idealar evrenidir. İdealar evreni ancak akıl yoluyla kavranabilir. İnsanların nesneler dünyasında algıladıkları ise idealar dünyasının bir yansımasıdır.

Bu parçada aşağıdaki görüşlerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Akıl doğru bilgilere ulaşmada tek başına yeterli değildir.
- B) Kesin bilgi, içinde yaşadığımız nesneler dünyasının bilgisidir.
- C) Duyum ve deneyim doğru bilginin güvenilir kaynaklarıdır.
- D) Kesin bilgi duyu verileriyle değil, akıl ile elde edilir.
- E) Doğru bilgiye ulaşmak imkânsızdır.

2-Sokrates'e göre erdem ve bilgi aynı şeydir; doğru davranış ancak doğru bilgiyle mümkündür. Ahlaklı olmak için iyiyi bilmek gerekir. Kimse bilerek kötülük etmez. Kötülük bilgi eksikliğinden kaynaklanır.

Sokrates'in bu görüşlerine dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Erdem gelip geçici bir bilgidir.
- B) Deneyimsel bilgi erdemin kaynağıdır.
- C) Kötülük olmadan iyiliğin değeri yoktur.
- D) İnsanın erdemli olmasının temelinde bilgi vardır.
- E) Kötülük de iyilik gibi insanın seçimlerine bağlı olarak ortaya çıkar.

3-I. Thales: “Varlığın ana maddesi sudur .”

II. Anaximenes: “Varlığı varlık yapan havadır.”

III. Herakleitos: “Tüm var olanların özü ateştir.”

IV. Platon: “Asıl var olanlar idealardır.”

V. Demokritos: “Varlığın ana maddesi atomdur.”

Buna göre varlığı ele alış tarzı diğerlerinden farklı olan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4-Evrende birbirinden farklı o kadar çok varlık var ki. İnsanın bu varlıklardan birini sevmemesi onu yaratana bir saygısızlıktır. Her şeyi yaratan Allah olduğuna göre, Allah'ın yarattığı bir şeyi nasıl sevmeyiz . İşte bu nedenle “Yaratılanı severiz, yaratandan ötürü”.

Yunus Emre'nin düşüncesine dayandırılarak yazılmış bu parçadan yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bir yaratıcının olduğuna
- B) Yaratılanların çeşitlilik gösterdiğine
- C) Sevginin kaynağının yaratıcı olduğuna
- D) Yaratılanın, onu var edene duyulan sevgiden dolayı sevildiğine
- E) Sevginin yaratan tarafından yaratılanlara eşit dağıtıldığına

5-Hobbes, Locke ve Rousseau gibi bazı filozoflar devletin “toplumsal sözleşme” yolu ile insanların güven içinde yaşamaları için sonradan oluşturulmuş bir kurum olduğunu savunurlar. Devlet kurulmadan önce ise insanların doğa durumu denilen bir durumda yaşadıklarını belirtirler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi toplumsal sözleşme yapılmasının nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Bir başkasının vereceği zarardan korunmak
- B) Doğa durumundaki sınırsız özgürlüğü sürdürmek
- C) Özgür ve eşit yaşam olanaklarını sınırlamak
- D) Yapay durumun zorunluğunu ön plana çıkarmak
- E) Yasaların yapıldığı toplum tarafından belirlendiğini kanıtlamak

6-Descartes'e göre ruhun öz niteliği düşünmedir. Maddenin temel niteliği yer kaplamadır. Ruh ile madde birbirinden özce farklı olan ve birbiriyle uzlaşamayan iki cevherdir.

Buna göre Descartes'in dualizmi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Varlığın ruh ve madde olarak ayrı iki yönü vardır.
- B) Ruh-madde aynı niteliklere sahiptir.
- C) Asıl varlık ruhtur.
- D) Maddenin varlığı ruha bağlıdır.
- E) Maddenin öz niteliği düşüncedir.

7-Hume'a göre nedensellik diye gördüğümüz şey bir olaydan sonra başka bir olayın gelmesidir. Bu iki olay arasında birinin neden diğerrinin ise sonuç olduğunu ve aralarında nesnel, zorunlu bir bağ olduğunu bize bildiren bir izlenimimiz yoktur. Sadece olayların art ardalığını görmemizin bizde oluşturduğu bir durumdur.

Buna göre nedensellik ilkesi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Aklın apriori bir kategorisidir.
- B) Olaylar arasında bulunan nesnel bir bağıdır.
- C) Sezgi ile elde edilen apaçık bir fikirdir.
- D) Psikolojik temelli algısal bir alışkanlıktır.
- E) Duyum ve izlenimlerin yarattığı deneyimlerle kazanılır.

8-Hartmann'a göre ontolojinin problemleri metafiziğin problemleriyle aynı değildir. Ontoloji sadece varlık konusuyla ilgilenir. Metafiziğin problemlerinden farklı olarak, ontolojinin bazı problemleri zamanla çözülebilir hale gelmiş ve felsefenin alanından çıkarak bilimin konusu olmuştur.

Buna göre metafiziği ontolojiden ayıran temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı sorunlara çözüm üretmesi
- B) Varlığın var olup olmadığını sorgulaması
- C) Varlığı reel gerçekliği içinde ele alması
- D) Varlığa yönelik problemleri sorgulaması
- E) Bilimsel olarak çözümlenemeyen önermelerle uğraşması

9-Sosyolojik araştırmaların amacı; “Ne oldu? Her yerde oldu mu? Zaman içinde tekrarlandı mı? Bu olayların altında yatan sebepler nelerdir?” gibi sorulardan hareket ederek hipotezler kurup, olay ve olgularla ilgili doğru sonuçlara ulaşmaktır. Fakat doğa bilimlerindeki gibi sosyal olayları laboratuvar ortamına taşımak ve kural koyucu sonuçlara ulaşmak mümkün değildir.

Bu parçada sosyolojik araştırmalarda karşılaşılan aşağıdaki problemlerden hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Toplumsal olayların tekrarlanmaması
- B) Toplumsal olayların tek bir nedenle açıklanamaması
- C) Toplumsal olayların çok sebepli ve değişken olması
- D) Toplumsal olaylarla ilgili deney yapmanın imkânsız olması
- E) Toplumsal olayları değer yargılarından bağımsız araştırmanın güç olması

Yeni iş yerinde uyumsuzluk yaşayan bir işçi üzerinde araştırma yapmak isteyen bir endüstri psikoloğu, kişinin ailesi ve eski iş yerindeki çalışma arkadaşlarından topladığı bilgilerden faydalanarak bu sorunu çözmeye çalışmaktadır.

10- Bu psikoloğun kullandığı araştırma yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğal gözlem	B) Vak'a çalışması
C) Anket çalışması	D) İlişkisel çalışma
E) Deneysel çalışma	

- I. Hırsızlık yapan birini polisin kovalaması
- II. Bireyin kaynağı bilinmeyen ani bir gürültü duyması
- III. Şiddet olaylarından korkan birinin bir kavganın ortasında kalması
- IV. Üniversite hedefi olan öğrencinin sınava hazırlanması
- V. Futbol maçlarını izlemeyi sevmeyen birisine futbol maç bileti hediye edilmesi

11- Verilen örneklerden hangisinde uyarıcının organizmayı harekete geçirmesi beklenmez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Bir yıldır yurtdışında çalışan babasının eve dönüşünü bekleyen Ozan, dışarıdan gelen erkek seslerini babasının sesine benzetmekte ve her seferinde heyecanla açmak için kapıya yönelmektedir.

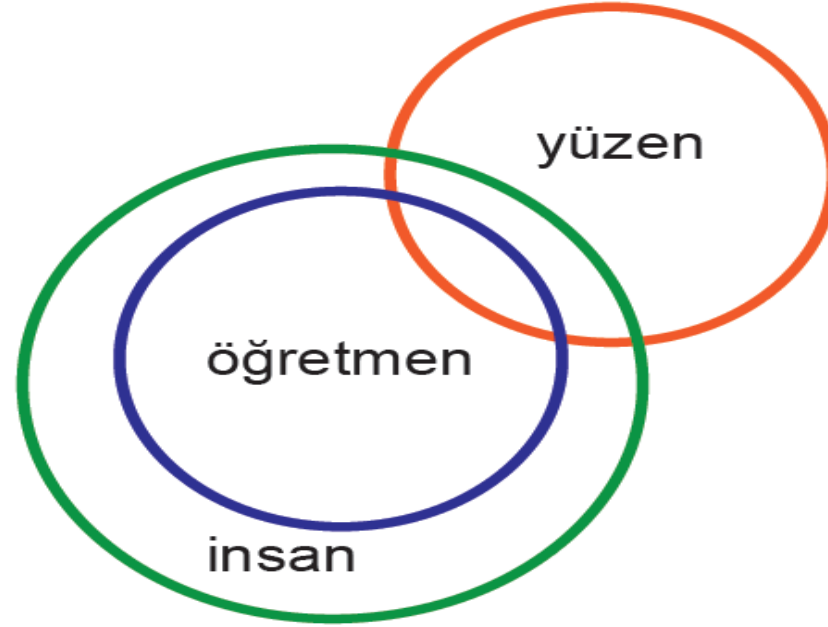
12- Bu olayda Ozan'ın sadece erkek seslerine dikkat etmesi aşağıdaki kavramlardan hangisine örnektir?

- A) Algıda seçicilik
- B) Algıda örgütleme
- C) Algıda değişmezlik
- D) Algıda gruplama
- E) Algı yanılması

Tutum; duygu, biliş ve davranıştan oluşan çok yönlü bir kavramdır. Tutumun önemli bir özelliği de kuvvet derecesidir. Birey birçok tutuma sahip olabilir ancak bu tutumlar güçleri açısından farklı olabilirler. Bu bakımdan kuvvetli tutumlar değişime oldukça dirençlidir. Ancak yine de değiştirilemeyecek tutum yoktur.

13- Parçadan çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tutumlar öğrenme yoluyla sonradan kazanılan eğilimler olduğu için, diğer öğrenilmiş özellikler gibi değişebilir.
- B) Tutumlar bireylerin çıkarlarına uygun durumlarda oluştuğundan çıkarlar değiştiğinde tutumlar da değişebilir.
- C) Tutumlar bireylerin kuvvetli olmayan eğilimleri olduğu için değişmesi kolay olur.
- D) Tutumlar doğuştan gelen özellikler olsa da, yaşın ilerlemesine bağlı olarak zayıflar ve değişmesi mümkün olur.
- E) Genetik faktörün etkisi tutumların kuvvet derecesini ve değişime karşı direncini de belirler.

14-

Verilen diyagramdan yola çıkılarak aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bazı yüzenler öğretmendir.
- B) Bütün insanlar yüzendir.
- C) Bütün öğretmenler insandır.
- D) Bazı insanlar yüzendir.
- E) Bazı insanlar ve öğretmenler yüzendir.

CEVAP ANAHTARI

1	D	11	E
2	D	12	A
3	D	13	E
4	E	14	B
5	A	15	
6	A	16	
7	D	17	
8	E	18	
9	D	19	
10	B	20	